

SAMMANFATTNING

Tillbudet inträffade under en reguljärflygning från Gällivare till Stockholm. Vid tillfället var banan torr och väderförutsättningarna var bra.

Luftvärdighetsorganisationen hade beslutat att byta ut sidroderstyrningens sensor (RVDT) trots att det inte fanns någon öppen anmärkning i den tekniska loggboken. Bytet utfördes av den kontrakterade underhållsorganisationen.

Besättningen var medveten om att det hade utförts tekniskt underhåll på flygplanets noshjulsstyrningssystem dagen före flygningen.

Efter start av motorerna taxade befälhavaren ut flygplanet för att starta från bana 30.

Vid start svängde flygplanet omgående till vänster efter att bromsarna släppts och flygplanet började rulla. Befälhavaren försökte att korrigera kursen med höger roderpedal för att styra flygplanet till höger utan att flygplanets svängrörelse till vänster hävdes. Befälhavaren beslöt att avbryta starten och flygplanet stannade slutligen med noshjulet utanför banan.

Flygdata visade att noshjulsstyrning med sidroderpedalerna styrde flygplanet i motsatt riktning från det förväntade, vilket också konstaterades vid den tekniska undersökningen.

En undersökning visade att det mekaniska stoppet inuti sidroderstyrningens sensor hade brutits av. Undersökningen visade också att om det mekaniska stoppet är avbrutet kan referensspåret på sensorns axel installeras två spår fel från riggpositionen utan att systemet varnar. Den elektriska utsignalens polaritet kommer då att vara omvänd, vilket resulterar i att styrning med sidroderpedalerna kommer styra flygplanet i motsatt riktning.

Underhållsmanualen beskrev inte att en verifiering av sensorns funktion skulle utföras före installation. I underhållsmanualen saknades också en tydlig beskrivning av hur sensorns axel skulle linjeras vid installation.

Efter installation av sensorn verifierades varken styrriktning eller utslagets vinkel vid funktionstest av noshjulsstyrningen med roderpedalerna.

Orsaken till avåkningen var att sensorn till noshjulsstyrningen var felmonterad och att föreskrivet funktionstest efter installation av sensorn inte blev utfört enligt underhållsmanualen. Detta ledde till att noshjulsstyrning med roderpedalerna styrde flygplanet i motsatt riktning från det förväntade.

Bidragande orsaker:

- Underhållsmanualen saknade tillräckligt tydliga instruktioner för att fastställa korrekt funktion av sensorn före installation.
- Beskrivningen i underhållsmanualen om hur sensorn installeras innehöll inte tillräckligt detaljerade instruktioner om hur linjering av sensoraxelns referensspår skulle utföras med avseende på sensorns konstruktion, funktion och position.
- Den uteblivna verifieringen av styrutslagen med roderpedalerna vid funktionstestet tyder på brister i underhållsorganisationens och teknikerns rutiner gällande linjeunder-

hållsplanering och uppdelning av arbets-moment för signering för att förhindra utelämnanden vid underhåll.

- Luftvärdighetsorganisationens delaktighet i säkerhetsledningssystemet saknade fokus för att identifiera risker mellan underhållsorganisationen och luftvärdighetsorganisationen.

Säkerhetsrekommendationer

Inga.